

sacerdotes et clericos orta in suo districtu componere, sed non per viam iuris. Denique Episcopi non possunt praecedentiam super alios sacerdotes, vel speciales honores, in ecclesiis, Vicariis Foraneis, uti talibus, concedere. Siquidem Vicario Foraneo, ratione sui Vicariatus, nulla super sacerdotes ipso antiquiores et digniores praeeminentia in choro aut in publicis processionibus competit, nec ullum ius ecclesiasticas funciones obeundi ratione Vicariatus: sed ipsi tamquam simplici sacerdoti locus inter alios, iuxta receptionis suae tempus, est assignandus¹, non obstante quacumque Episcopi in contrarium provisione, vel quibuscumque decretis synodalibus, neque obstante consuetudine contraria, etiam immemorabili²: et eiusmodi praescriptiones habent locum, tam in actibus sacerdotalibus, quam in aliis actibus, in quibus iidem Vicarii Foranei assistunt uti Vicarii. Praecedentia tamen ipsis debetur, si quando aliquibus clericorum congregationibus intersunt tamquam *delegati Episcopi*.

254. Parochi tamen alique sacerdotes Vicarium Foraneum reverenter excipiant, eumque monentem ac fraterna caritate corrigentem audiant eique pareant, ne ad Episcopum recurrere cogatur, ut ipse corrigenda corrigat, et legibus dioecesanis aliisque ecclesiasticis praescriptionibus inobedientes coerceat.

255. Vicarii Foranei tenentur secretum servare circa monitiones errantibus datas et circa informationes de vita et moribus sacerdotum proprii Vicariatus ad Episcopum transmissas, ne inefficax evadat eorum zelus, aut contra leges prudentiae et iustitiae peccent. Et

¹ S. R. C. 14 Dec. 1593 (n. 43).

² S. R. C. 16 Iunii 1663 (n. 1261).

singulis annis, mense Januario, proprii vicariatus rationem, scripto exaratam, ad Episcopum transmittant, in qua adnotentur non solum quae intra annum bene gesta sint, sed etiam quae mala obreperint, quae scandala exorta, quae remedia ad ea reparanda adhibita, quidve adhuc agendum existiment ad ea e radice extirpanda¹.

CAPUT IX.

De Parochis et de regestis parochialibus.

256. Magni profecto facienda est Parochorum institutio, qui cum immediati coadiutores Episcoporum censeantur, ut christianae plebi continuo consulant, ab ipsis pendere patet sanos populorum mores, si muneri proprio cum vero animarum zelo satis studuerint facere. « Neque vero ignoratis, ait Pius IX, maiori diligentia vobis in illorum praecipue mores et scientiam esse inquirendum, quibus animarum cura et regimen committitur, ut ipsi, tamquam fideles multiformis gratiae Dei dispensatores, plebem sibi concreditam, Sacramentorum administratione, divini verbi praedicatione ac bonorum operum exemplo, continenter pascere, iuvare, eamque ad omnia religionis instituta ac documenta informare, atque ad salutis semitam perducere studeant »².

257. Parochorum institutionem unice Episcopis competere res est in lure manifesta, qui sunt omnium dioecesis propriae beneficiorum collatores.

¹ Synod. Ostien. et Velitern. an. 1892, p. 4, art. 4.

² Encycl. *Qui pluribus*, 9 Novembr. 1846.

258. Quoniam ars artium regimen animarum, Parochi serio perpendant haec verba Concilii Tridentini: « Praecepto divino mandatum est omnibus, quibus animarum cura commissa est, oves suas agnoscere, pro his sacrificium offerre, verbique divini praedicatione, Sacramentorum administratione, ac bonorum omnium operum exemplo pascere; pauperum, aliarumque miserabilium personarum curam paternam gerere, et in caetera munia pastoralia incumbere; quae omnia nequaquam ab iis praestari et impleri possunt, qui gregi suo non invigilant, neque assistunt, sed mercenariorum more deserunt »¹.

259. Igitur Parochi et omnes animarum curatores in propria paroecia, intima officii ratione, resideant, sub mortalis culpa reatu, et sub poenis a iure praescriptis². Absque Episcopi sive eius Vicarii vel saltem Vicarii foranei licentia, idoneo tamen et probato Sacerdoti paroecia commissa, minime discedant. Et singulorum Episcoporum erit, hac in re, opportunas normas praescribere. Discedendi autem per bimestre facultatem, quam sacri Canones indulgent, non nisi aequa de causa ab Episcopo obtineant³, et nunquam sacris Adventus vel Quadragesimae diebus ac festis solemnioribus, quibus refici maxime et in Domino gaudere pastoris praesentia oves debent.

260. Omnes Parochi fidei puritatem et morum integritatem in populo sibi commisso sartam tectam servare studeant: ac sedulo inspiciant num adsint qui errores pravasque doctrinas disseminent aut insinuent, moresque corrumpant atque incautos decipiant: et hos

¹ Sess. 23, cap. 1 de ref.

² Conc. Trid. ibid.

³ Cfr. Conc. Trid. ibid.

tum pro viribus insectentur, tum Episcopis denunciare festinent, a quibus consilia opportuna et mandata humiliter et tempestive postulent. Publica scandala et serpentes abusus convellere satagant, suspecta consortia inhibeat, odia et similitates tollere et discordias componere curent, pacem in familiis fovere et inducere studeant¹.

261. Administrationi Sacramentorum sedulitate et caritate impensissima intendant. Et non solum petentibus riteque dispositis, absque ulla personarum acceptione, Sacramenta prompto hilarique corde conferre curent, sed et fideles omnes sollicitare, ut ad hos salutis fontes frequenter properent et religiose accurrant². Indefessi sint in confessionibus audiendis: et quotidie, hora fidelibus etiam infimae plebis magis accommodata, ad confessionalem sedem accedant, poenitentes audituri; et ubicumque fieri poterit, aliquoties per annum, occasione praesertim maiorum solemnitatum, extraordinarium confessorium advocent.

262. Peculiari caritatis sollicitudine praesto sint aegrotis, praesertim in vitae discrimen adductis; visitent eos frequenter, etiam non accersiti, instruant, consolentur, et quod magni interest, Sacramentis communiant, cavendo quam maxime, ne eorumdem receptio eo usque differatur, ut vel morte praerepti, tanto bono penitus defraudati e vita discedant, vel mortis doloribus afflictati et oppressi, ea minus fructuose percipiant. Ne obliviscantur tandem animarum pastores, Sacramenta, etiam cum vitae periculo, ubi extrema sa-

¹ Cfr. Synod. Dioec. Ostien. et Velitern. an. 1892, p. 4, art. 5.

² Cfr. Conc. Prov. Urbinat. an. 1859, art. 132, et Ultralect. an. 1865, tit. 2, cap. 6.

lutis necessitas intervenerit, esse parochianis dispensanda ¹.

263. Institutioni fidelium in doctrina fidei et morum sedulo incumbant, iuxta praescripta Concilii Tridentini, dicentis: « Quicumque parochiales vel alias curam animarum habentes Ecclesias quocumque modo obtinent, per se vel alios idoneos, si legitime impediti fuerint, diebus saltem dominicis, et festis solemnibus, plebes sibi commissas pro sua et earum capacitate pascant salutaribus verbis, docendo ea quae scire omnibus necessarium est ad salutem, annuntiandoque eis, cum brevitate et facilitate sermonis, vitia, quae eos declinare, et virtutes quas sectari oporteat » ². Igitur ab obligationibus praedicandi et catechizandi haud eximit contraria consuetudo, quae damnanda prorsus est dicenda corruptela ³. Et prae oculis habeant et diligenter servant, quae de doctrina, de scholis et de Indorum spirituali cura, alibi dicuntur.

264. Templorum nitorem et omnium ad Dei cultum spectantium decentiam, quantum vires suppetunt, curent et ament: in parochiali ecclesia SS. Eucharistiae Sacramentum assidue servant. Accurate igitur ac diligenter ad praxim deducere satagant, quae in titulo de Cultu Divino praescribuntur.

265. Parochi ecclesiarum suarum bona ac iura strenue tueantur. Ne quid autem detrimenti ecclesiarum bonis et rebus sive mobilibus sive immobilibus obveniat, quilibet Parochus accuratam omnium et singulorum parociae et ecclesiae suae bonorum ac rerum

¹ Conc. Prov. Ravennat. an. 1855, p. 4. cap. 4.

² Conc. Trid. sess. 5. cap. 2 de ref.

³ Cfr. Const. Innoc. XIII *Apostolici ministerii*, 13 Maii 1723. V. Appen. n. VI.

descriptionem, quam dicunt inventarium, in duplici exemplari conficiat; quorum unum in curia dioecesana, alterum in propriae ecclesiae archivio servabitur. Unaquaeque igitur parochialis ecclesia proprium tabularium sive archivium habeat, ubi regesta missarum, parochiales libri, sacrae visitationis decreta, edicta et litterae pastorales Ordinarii, instrumenta quoque et inventaria et documenta omnia ad ecclesiae ipsius bona, iura ac privilegia et onera quomodocumque pertinentia fideliter custodiantur ¹.

266. Quoniam ad parochos pertinet miserabilium personarum curam habere ², sollicitè de viduis, pupillis, orphanis, senio confectis inquirent, aliisque temporali aut spirituali misericordia indigentibus, quibus pro viribus opitulari studeant, aliosque hortatu ad id officii excitent.

267. Ut ministerium suum fructuose exercent, sedulo caveant Parochi ab inordinato parentum et cognatorum amore, qui *multorum malorum in Ecclesia seminarium* extat. Absque Episcopi venia, consanguineos aut affines, praeter unum vel alterum, in suam parochialem domum habitualiter non recipiant. Nunquam autem admittant consanguineos, aut famulos cuiuscumque conditionis sint, qui vel bonis moribus haud commendentur, vel pastoralium munerum implemento bonoque parociae regimini impedimenta inferant. Meminerint insuper iidem Parochi per ecclesiasticas praescriptiones omnino interdicti studium augendi consanguineos aut familiares ex Ecclesiae redditibus ³.

268. Quoniam scriptum est: *Diligenter agnosce vultum pecoris tui, tuosque greges considera* (Prov. XXVII. 23),

¹ Synod. dioec. Ostien. et Veitern. an. 1892, p. 4. art. 5.

² Conc. Trid. sess. 23. cap. 1 de ref.

³ Cfr. Conc. Trid. sess. 25. cap. 1 de ref.

Parochus, quasi bonus pastor, oves suas agnoscat; videlicet, quatenus fieri poterit, omnes et singulos in propria paroecia degentes; eorumque conditionem, necessitates, indolem, vitam moresque cognitos et exploratos habere curet. Inquirat propterea de hisce omnibus diligentissime, probatiores eiusdem paroeciae viros, praesertim patresfamilias, interrogando. Ut vero facilius exactiusque cognitionem illam assequi possit, accuratissime conficiat *statum*, quem vocant, *animarum*, et in libris distinctis nomina tum *baptizalorum* et *confirmatorum*, tum *matrimonio iunctorum* et *defunctorum*, praescriptis verborum formulis, de vice in vicem, sine mora describat ¹. Qui libri ab Ordinario vel eius delegato recognoscantur.

269. Absente paroco, si parochia coadiutore vel alio sacerdote idoneo et approbato destituatur, parochus vicinior sacramentorum subsidia, citra proprii parochi praeiudicium, extremo morbo laborantibus ministret; quemadmodum etiam paroco aegrotante vel vita functo, et substituto eidem nondum designato ².

CAPUT X.

De Vicariis seu Coadiutoribus parochialibus.

270. Parochus, nisi infirmitate aut senio impediatur, muneris sui partes per seipsum implere tenetur. Si autem solus non sufficiat, tot sacerdotes, quantum fieri poterit, ei adiungantur, quot pro parochianorum numero et locorum conditione ad curam animarum rite perendam requiruntur ³.

¹ Conc. Prov. Ravennat. an. 1855, p. 4. cap. 4. et alia.

² Conc. Prov. Neapol. an. 1699, tit. 9. cap. 4.

³ Cfr. Conc. Trid. sess. 21. cap. 4 de ref.

271. Cum, ex praescripto Concilii Tridentini, « debeat Episcopus statim, habita notitia vacationis ecclesiae, si opus fuerit, idoneum in ea Vicarium, cum congrua, eius arbitrio, fructuum portionis assignatione constituere, qui onera ipsius ecclesiae sustineat, donec ei de rectore provideatur » ¹; sacerdotes qui hac vel alia de causa ad plenum paroeciae regimen ab Episcopo deputantur, quocumque vocentur nomine, sive *Regentis*, sive *Oeconomi*, sive *Vicarii*, etc., iisdem obligationibus subiiciuntur, quibus parochos subiectos diximus. Quoad emolumenta autem, standum est canonicis praescriptionibus, laudabilibus consuetudinibus et legitimis statutis dioecesanis.

272. Caeteri autem Vicarii, sive Vice-Parochi, qui ad adiuvandum parochum assumuntur, meminerint ordinariam in pascendo grege iurisdictionem sibi non competere, sed ad parochos spectare, quorum tantum adiutores sunt. Proinde, nullam sibi vindicent auctoritatem disponendi de iis, quae ad parochum pertinent, nec novi quidquam alicuius momenti, sine eorum assensu, introducant. Quoniam vero adiutorium, quod paroco praestant, ad eundem finem spectat, ad quem parochialis cura tendit; hinc, si quae necessaria vel proficua existiment proponenda, modeste et salvo meliori parochi iudicio, proferant, vel, si expedire videbitur, Episcopi examini subiiciant.

273. Peroptamus, ut, ubicumque fieri poterit, Episcopi praecipiant, ut Coadiutores parochorum apud ipsos parochos in parochiali domo habitent, et communem cum eis mensam habeant.

274. Lege residentiae Coadiutores parochorum ad-

¹ Conc. Trid. sess. 24. cap. 18 de ref.

strictos volumus; eisque prohibemus discessum a parochia, absque legitima causa, et ultra breve tempus a singulis Episcopis designandum: quo in casu sufficiat licentia parochi. Si autem ad longius tempus abesse velint, causas exponant Curiae Episcopali, et licentiam Episcopi vel eius Vicarii Generalis expectent.

275. In Synodo dioecessana, fiat accurata descriptio obligationum et iurium Coadiutorum parochorum, prae oculis habitis legitimis regionis consuetudinibus, populorum indigentis, et omnino servatis canonicis praescriptionibus, ut in dioecesi tuta habeatur norma, ab iis, quorum intersit, retinenda, unde et facilius servetur mutua concordia, quae omnino intercedere debet inter parochum et coadiutores, et salva sit lex reverentiae et humilis dependentiae, qua inferiores erga superiores tenentur. Sciant tamen Coadiutores huiusmodi, ipsis non licere matrimoniis assistere, absque legitima delegatione,

CAPUT XI.

De caeteris Rectoribus seu Cappellanis.

276. Rectores seu Cappellani ecclesiarum non parochialium et piarum domorum, uti monasteriorum ac domorum monialium et sororum, collegiorum, hospitalium, carcerum, etc., prae oculis habeant obligationes parochorum, sive quoad regimen animarum, sive quoad cultum divinum, in ecclesiis seu oratoriis, quorum curam habent: caveant ne quidquam agant iuribus parochialibus contrarium: et cum parochis, in cuius parochia situm est ipsorum domicilium vel institutum, solliciti sint servare unitatem spiritus in vinculo

pacis¹. Igitur per respectivos Ordinarios accurate describantur eorum facultates.

277. Parochi vero ab omni iurium parochialium exaggerata praetensione abstinentes, fraternam concordiam cum huiusmodi rectoribus seu cappellanis servare curent: in casibus dubiis nihil ex seipsis resolvant, sed Episcopum adeant: omnesque, quorum intersit, ad memoriam revocent canonicas praescriptiones et decreta recentiora Sacrarum Congregationum².

CAPUT XII.

De aliis Sacerdotibus.

278. Omnes sacerdotes et clerici servitio alicuius ecclesiae adscribantur, ad mentem Concilii Tridentini, dicentis: « Cum nullus debeat ordinari, qui iudicio sui Episcopi non sit utilis aut necessarius suis ecclesiis; sancta Synodus, vestigiis sexti canonis Concilii Chalcodonensis inhaerendo, statuit, ut nullus in posterum ordinetur, qui illi ecclesiae, aut pio loco, pro cuius necessitate aut utilitate assumitur, non adscribatur, ubi suis fungatur muneribus, nec incertis vagetur sedibus. Quod si locum inconsulto Episcopo deseruerit, ei sacrorum exercitium interdicatur »³.

279. Ne qui eximi velint, eo quod nullum beneficium vel ecclesiasticum officium habent, peroptamus ut ad praxim deducatur ab omnibus, qui aliis ecclesiasticis ministeriis vel legitimo impedimento non excu-

¹ Cfr. Conc. Prov. Tolosan. an. 1850, art. 45.

² Confer praesertim declarationem S. C. C. in una *Aturen.*, 14 Aug. 1863. V. Appen. n. XXIII.

³ Conc. Trid. sess. 23. cap. 16 de ref.

santur, hoc gravissimum monitum Innocentii XIII: « Cum personae ecclesiasticae numquam satis in obsequiis supremo Numini exhibendis, iisque praestandis, quae eorum statui consentanea sunt, exerceri valeant, plurimum in Domino commendamus pium morem..., ut clerici, tam in minoribus quam in maioribus ordinibus constituti, atque etiam presbyteri, tametsi beneficia vel officia ecclesiastica non habentes, superpelliceo induti in ecclesiis, quibus adscripti fuerint, Missae conventuali cum cantu celebratae, nec non primis et secundis vespers officii, diebus dominicis aliisque festis, assistant »¹.

280. Simples sacerdotes, illud Apostoli ad Timotheum (1. IV.) memoria retinentes: *Attende tibi et doctrinae: insta in illis, hoc enim faciens, et te ipsum saluum facies, et eos qui te audiunt*, non otio indulgere, sed potius sacris studiis seduliolem navare operam debent, quo facilius efficiantur idonei ad Sacramentorum administrationem, ad Christi documenta tradenda, et ad parochos in animarum salute procuranda libenti animo et acri studio coadiuvandos². Quapropter graviter reprehendendi sunt, et, si opus fuerit, canonicis sanctionibus puniendi, presbyteri, qui sacerdotalium officiorum immemores, otiosi manent in vinea Domini; et ubi gravis populorum necessitas eorum ministerium, praesertim in confessionibus opportuno tempore audiendis, exoptulat, non possunt absque reatu operam parochis denegare: imo in huiusmodi adiunctis, si qui ex defectu scientiae inhabiles existunt, debent per viribus ita studiis vacare, ut, quovis praetextu remoto, idonei reddantur et saluti proximorum attendant.

¹ Innoc. XIII. Const. *Apostolici ministerii*, 13 Maii 1723.

² Consess. Episc. Umbriae an. 1849, tit. 8. § 6.

CAPUT XIII.

De Synodo Provinciali et Dioecesana.

281. « Cum ex hoc quia Episcoporum Concilia (Provincialia) minime vel raro sunt celebrata, multae sane, quae correctione opus habent, ecclesiasticae res negligantur, controversiae percrecant, fidelium mores deformatur, et Religio ipsa in dies non pauca sustineat, eisdem contra eam pugnantibus sanctae matris Ecclesiae filiis »¹; ad normam Concilii Tridentini, mandamus, ut « Provincialia Concilia, sicubi omissa sunt, pro moderandis moribus, corrigendis excessibus, controversiis componendis, aliisque ex Sacris Canonibus permissis, renoventur »².

282. Igitur, tempore legitimo, « Metropolitani per se ipsos, seu, illis legitime impeditis, Coepiscopus antiquior... post Octavam Paschae Resurrectionis Domini Nostri Iesu Christi, seu alio commodiori tempore, pro more Provinciae, non praetermittat Synodum in Provincia sua cogere, quo Episcopi omnes, et alii qui de iure vel consuetudine interesse debent, exceptis iis, quibus cum imminente periculo transfretandum esset, convenire omnino teneantur »³.

283. Leo XIII pro tota America Latina concessit, « ut Concilii provincialis celebratio ad duodecim annos differri possit, reservato Metropolitanae iure illud frequentius, prout necessitas postulaverit, celebrandi, nisi aliter per Sedem Apostolicam postea ordinatum fuerit »⁴.

¹ Conc. Roman. an. 1725, tit. 2. cap. 2.

² Conc. Trid. sess. 24. cap. 2 de ref.

³ Ibid.

⁴ Leo XIII. Litt. Apost. *Trans Oceanum*, 18 Aprilis 1897. V. Appen. n. CIV.

284. Quoties Provincialia Concilia celebranda sunt, excitetur zelus cleri et populi, ut per assiduas preces faustam Synodi celebrationem et exitum obtineant: et omnes, sive Praelati sive subditi, maximi faciant huiusmodi provinciales conventus. « Revera ab Episcopis simul convenientibus, ut ad gloriam Dei animarumque salutem procurandam salubria et opportuna ineant consilia, plurimum utilitatis Ecclesia merito praestolatur. Si enim, quod aperte docuit Christus Dominus, ubi duo vel tres fuerint congregati in nomine Eius, in medio eorum Ipse est, multo magis sua gratia fulcire non dubitandum Episcopos, qui in nomine Eius congregati studiose inquirant, religiose decernant, quae ad catholicam doctrinam et unitatem latius propagandam, ad errores profligandos, ad restituendam, ubi collapsa sit, ecclesiasticam disciplinam, ad mores corrigendos, ad procurandam, ubi opus est, pacem animorumque concordiam pertinent »¹.

285. Ut autem Conciliorum Provincialium praescripta accuratius serventur, et pastoralis vigilantia efficacior evadat, legitimo tempore, Synodi quoque Dioecesanæ celebrentur, « ad quas exempti etiam omnes, qui alias, cessante exemptione, interesse deberent, nec Capitulis Generalibus subduntur, accedere teneantur; ratione tamen parochialium aut aliarum saecularium Ecclesiarum etiam annexarum, debeant illi, qui illarum curam gerunt, quicumque illi sint, Synodo interesse »².

286. Difficultates contra frequentem Synodorum celebrationem pro viribus superare procurent Episcopi;

¹ Leo XIII. Epist. ad Patriarch. Armen. Ciliciae, de Synod. Patriarch., 29 Iun. 1890.

² Conc. Trid. sess. 24. cap. 2 de ref.

nam « si perutile fuit semper Clerum interdum venire ad constringenda mutuae caritatis vincula, agendumque de disciplina, ac tuendis promovendisque Ecclesiae negotiis, id multo opportunius est hodie, atque adeo necessarium, dum omnes adhibentur artes ad disgregandos animos, ad Clerum abducendum a proprio Pastore Populumque a Clero, ad subvertendas leges ipsamque constitutionem Ecclesiae, ad unitatem plane dissolvendam »¹. Caeterum huiusmodi difficultates haud superant impedimenta in regionibus missionum existentia, pro quibus tamen Apostolica Sedes saepe urgendos duxit synodales conventus: « Operam impendant quotquot sunt Missionum Praesides, ut, quod ad fovendam fidei ac disciplinae unitatem plurimum interest, synodales saepe conventus celebrentur, unde maxime fiet, ut una eademque sit operariorum agendi atque administrandi ratio et studiosissima animorum coniunctio »².

287. Neque Episcopum detertere debet necessitas fidelium insufficientem sacerdotum numerum habentium; nam, eo in casu, impetrato Apostolico Indulto, Episcopus « singulis vicibus aut dimidiam partem Rectorum..., aut illos ad Synodum vocare poterit, quos vocandos opportunius in Domino iudicabit »³. Si tamen ob insuperabiles difficultates formales Synodi Dioecesanæ celebrari non possint, curent Episcopi, saltem singulis bienniis, parochorum et sacerdotum doctrina ac prudentia praestantium congregationem convocare,

¹ Pius IX. Epist. ad Cler. Viglevan. 4 Sept. 1876 (Acta S. Sedis, IX, pag. 435).

² Instr. S. C. de Prop. Fide 24 Nov. 1845 (Coll. P. F. n. 100).

³ S. C. de Prop. Fide ad Archiep. Milwauchien. 29 Iulii 1889 (Coll. P. F. n. 117).

in qua tractentur, et Episcopi auctoritate statuuntur, quaecumque in Domino pro bono Ecclesiae et fidelis populi regimine videbuntur expedire ¹.

288. Sedulo cavendum est a multiplicitate legum seu ordinationum synodaliū, quarum necessitas probata non sit; ideoque in omnibus futuris Synodis, sive provincialibus, sive dioecesanis, insistendum est praesertim in observantia praescriptionum canonicarum, et decretorum huius Concilii Plenarii; deinde de singulis provinciae vel dioecesis indigentis parce et opportune agendum erit. Haec omnia dicta sint, salva celebratione episcopaliū conventuum singulis saltem trienniis, ut dictum est supra ².

CAPUT XIV.

De Regularibus.

289. Neminem latet, « ubicumque est Ecclesiae catholicae libertas constituta, ibi religiosos Ordines sponte coalescere: ipsos enim tamquam ex stirpe quadam existere (constat) et quasi nasci ex Ecclesia; et perinde esse atque auxiliares copias, his temporibus maxime necessarias, quarum solertiam et industriam, cum in perfunctione munerum sacrorum, tum in hominibus christiana caritate adlevandis, peropportune atque utilissime Episcopi adhibeant » ³. Quapropter dolemus « iniurias et damna illata religiosis Regularium Ordinum familiis, quae a sanctissimis institutae viris, magno usui et ornamento, tum catholicae Ecclesiae, tum civili etiam societati commodo et utilitati sunt, quaeque

¹ Cfr. Conc. Prov. Vallisoli. an. 1887, p. 24. tit. 7.

² V. supra art. 208.

³ Leo XIII. Epist. *Perlectae*, 22 Oct 1880.

omni tempore de religione ac bonis artibus, deque animarum salute optime meruerunt » ¹; cuius rei, tota America nostra, per religiosas praesertim familias Christo et Ecclesiae genita et in christiana urbanitate educata, nobilissimum exemplum et mirabile argumentum existit.

290. Regularium abolitio, ab hodiernis Ecclesiae osoribus decantata, « laedit statum publicae professionis consiliorum evangelicorum; laedit vivendi rationem in Ecclesia commendatam, tamquam Apostolicae doctrinae consentaneam; laedit ipsos insignes fundatores, quos super altaribus veneramur, qui non nisi a Deo inspirati eas instituerunt societates » ².

291. Dum autem Regularium inclyta merita et instituti sanctitatem debitis celebramus laudibus, atque accepta ab eis in regionibus nostris beneficia gratissimo animo recolimus, illos in Domino hortamur, ut in instituta et vitae perfectione alacriter pergere studeant, de coelestibus benedictionibus et Episcoporum Americae Latinae existimatione et protectione securi. Meminerint omnes regulares, praesertim eorum moderatores, huius saluberrimi praecepti Concilii Tridentini, illudque accuratissime servent: « Quoniam non ignorat Sancta Synodus, quantum ex Monasteriis pie institutis et recte administratis in Ecclesia Dei splendoris atque utilitatis oriatur, necessarium esse censuit, quo facilius ac maturius, ubi collapsa est, vetus et regularis disciplina instauretur, et constantius, ubi conservata est, perseveret, praecipere, prout hoc decreto praecipit, ut omnes Regulares, tam viri quam mulieres, ad regulae,

¹ Leo XIII. Litt. Apost. *Dolemus*, 13 Iul. 1886.

² Pius VI. Litt. Apost. *Quod aliquantulum*, 10 Martii 1791 (Acta Pii VI pro Gallia, I. pag. 108).

quam professi sunt, praescriptum, vitam instituant et componant; atque in primis, quae ad suae professionis perfectionem, ut obedientiae, paupertatis et castitatis, ac si quae alia sunt alicuius regulae et Ordinis peculiariora vota et praecipua, ad eorum respectivam essentiam, necnon ad communem vitam, victum et vestitum conservanda pertinentia, fideliter observent: omnisque cura et diligentia a Superioribus adhibeatur, tam in Capitulis Generalibus et Provincialibus, quam in eorum visitationibus, quae suis temporibus facere non praetermittant, ut ab illis non recedatur »¹.

292. Ne autem, occasione civilium suppressionum, quas non raro etiam in nostris regionibus, maximo cum animarum, immo publicae prosperitatis nocumento, factas esse dolemus, Religiosi spiritum proprii Ordinis amittant, et inanis evadat futurae restorationis spes; omnes Episcopi et Moderatores Regularium prae oculis habeant sequentes declarationes Sanctae Sedis, scilicet:

I. Curandum est pro viribus « ut Regulares a propriis domibus expulsi, praesertim vero Clerici professi, quatenus in aliud coenobium recipi nequeant, in peculiarem aliquam domum, a Superioribus suis designandam, conveniant; ibique regulam, quam professi sunt, meliori quo fieri potest modo, observare non omittant, facta cuique, absque debita licentia, discedendi prohibitione »².

II. « Pariter curandum, ut etiam Regulares, qui extra claustra et praefatas domos, tamquam saecularizati ad tempus, vivere coguntur, in sua vocatione permanent, vota quoque solemnia, quibus se Deo consecrarunt, meliori similiter quo fieri possit modo, persolvant.

¹ Conc. Trid. sess. 25. cap. 1 de regular.

² S. Poenit. 18 April. 1867 (Coll. Instruct. et Decl. Sac. Rom. CC. pro Italiae Regul. suppressis, pag. 7).

Unde omnibus Superioribus Regularibus Sacra Poenitentia declarat, ipsorum iurisdictionem in proprios subditos suppressos, etiam extra claustra degentes, minime cessasse. Nam, licet quisque Regularis degens extra claustra, quoad politiam et disciplinam ecclesiasticam, ab iurisdictione Ordinarii loci, in quo degit, exemptus non sit, attamen quoad disciplinam regularem, et obligationes, quae ex religiosa professione promanant, et cum novo eius statu sunt compatibles, propriis Superioribus subesse eisque obedire tenetur »¹.

III. « Decernit praefatas domos, dummodo in eas tres saltem ad ibi degendum convenerint Regulares, quorum unus ad minus sit Sacerdos, iurisdictioni Ministri Provincialis fore subiectas, easque regendas esse per peculiarem Superiorem ibi constituendum »².

IV. Si autem, vel ob exilium, vel aliis de causis, aliquis Religiosus extra regularis suae Provinciae territorium permanere debeat, non ideo a iurisdictione Ordinis solvitur, ut expresse declaravit Sancta Sedes his verbis: « Sacra Congregatio super Disciplina Regulari decrevit, ut universi omnes Religiosi, cuiuscumque Ordinis, Congregationis, Societatis, Instituti, cuiuscumque gradus aut conditionis professi, quamdiu, propter hodiernas, ut innumus, circumstantias, extra Regularis Provinciae fines, sive alibi, degere illos contigerit, inspectioni et iurisdictioni subiciantur territorialis Provincialis; qui de ipsorum moribus et consuetudine, quotannis, et quandocumque rogatus, respectivo Provinciali referat; eosque delegata ac plena potestate in officio contineat »³.

V. Tandem, sciant omnes ad quos spectat, « non

¹ S. Poenit. ibid.

² Ibid. pag. 8.

³ Decret. 5 Aug. 1872 (ibid. p. 28).

esse relinquenda monasteria, ac domos religiosas, nisi adsit coactio et proximum periculum violentiae, et a Superioribus, quatenus expedire videatur, praemittendam esse protestationem »¹.

293. Quapropter, si forte, quod Deus avertat, aliqui Religiosi civiliter suppressi, infausto libertatis et independentiae desiderio decepti, sub praetextu suppressionis, debitam suis Moderatoribus obedientiam denegaverint, aut, invocata exemptione, iugum episcopalis vigilantiae et auctoritatis excutere ausi fuerint, graviter moneantur et debitis poenis canonicis puniantur, ad normam iuris: quare, enixe commendamus tum Episcopis tum Praelatis regularibus, ut alter alterius auctoritatem et potestatem fortiter sustineat.

294. Igitur conservationi et restitutioni regularium domorum et ecclesiarum totis viribus intendere curent tum Praelati regulares, tum locorum Ordinarii. Neque negligentiam excusaret ratio deducta ex remissione religiosae observantiae in aliqua familia regulari. Cui obiectioni sapienter respondit Pius VI, dicens: « At propterea ne abolendi illi sunt Ordines? Audiatur hanc ad rem, quod in Concilio Basileensi obiecit Petro Bayne Regulares oppugnanti Ioannes de Polemar. Iste minime quidem negavit invaluisse aliqua inter Regulares reformatione digna: illud tamen adiunxit, quod licet in Religiosis multa sint hoc tempore quae reformatione indigent, sicut et in caeteris statibus; tamen nihilominus multum illuminant Ecclesiam praedicationibus et doctrinis; et nemo prudens, in caliginoso loco existens, lucernam extinguit non bene sibi lucentem, sed habentem succum seu scoriā curat aptare, quo melius potest. Nam

¹ S. Poenit. 28 Iunii 1866 (ibid. pag. 2).

melius est, quod aliquantulum turbide luceat, quam si penitus esset extincta »².

295. Exemptionem Regularium, « cuius utilitas ecclesiasticis sanctionibus, longaque saeculorum plurium experientia, et vel ipso haereticorum et incredulorum in illam odio, comprobata est »³, canonicis limitationibus et praescriptionibus moderatam, libenter agnoscimus. Cuius causam et rationem SS^{ms} D. N. Leo XIII adducit in Constitutione *Romanos Pontifices*³ dicens: « Quo melius in religiosis Ordinibus omnia essent inter se apta et connexa, ac sodales singuli pacato et aequabili vitae cursu uterentur; denique, ut esset incremento et perfectioni religiosae conversationis consultum, haud immerito Romani Pontifices, quorum est dioeceses describere, ac suos cuique subditos sacra potestate regendos attribuere, Clerum Regularem Episcoporum iurisdictione exemptum esse statuerunt. Cuius rei non ea fuit causa, quod placuerit religiosas sodalitates potiore conditione frui quam clerum saecularem; sed quod earum domus habitae fuerint, iuris fictione, quasi territoria quaedam ab ipsis dioecesibus avulsa.... Quum autem re ipsa intra fines dioecesium vitam degant, sic huius privilegii temperata vis est, ut sarta tecta sit dioecesana disciplina, adeoque ut clerus regularis in multis subesse debeat episcopali potestati sive ordinariae sive delegatae ».

296. Ad praecipuas autem difficultates et minus rectas iuris interpretationes e medio tollendas, ad iura utriusque cleri, saecularis scilicet et regularis, melius

¹ Pius VI. Litt. *Quod aliquantulum*, 10 Martii 1791 (Acta Pii VI pro Gallia, I. pag. 107).

² Gregorius XVI. Cfr. epist. Archiep. Mechlinien. 15 Ian. 1836. Vid. Collect. Lacens. tom. III. p. 563.

³ Edita VIII Idus Maii 1881. V. Appen. n. XLVI.

dignoscenda, et ad tutiorem normam habendam, a Ssmo D. N. Leone Papa XIII impetravimus extensionem ad totam Americam Latinam laudatae Constitutionis *Romanos Pontifices*, VIII Idus Maii 1881 ab Ipso editae pro Regularibus Angliae, et ad plurimas totius orbis regiones, etiam americanas, deinceps extensae.

297. Igitur, ad normam istius Constitutionis, retinendum est: « Regulares, qui in residentiis Missionum (ac proinde in domibus parochialibus regularibus) commorantur, exemptos esse ab Ordinarii iurisdictione, non secus ac Regulares intra claustra viventes; praeter quam in casibus a iure nominatim expressis, et generatim in iis quae concernunt curam animarum et sacramentorum administrationem »¹.

298. Item: « Omnes Missionum rectores (ac proinde omnes parochos) Cleri collationibus adesse ex officio debere; simulque decernimus ac praecipimus, ut iisdem intersint vicarii quoque, alique religiosi viri missionarii facultatibus concedi solitis instructi, qui hospitia parvasque missionum domos incolunt ». Quoad Synodos autem dioecesanarum, « standum esse decretis Synodi Tridentinae ». Et circa decreta Synodorum huiusmodi, id memoria tenendum: « Fas est nimirum Regularibus appellare (ad Sanctam Sedem) *in devolutivo* tantum, quoad interpretationem decretorum, quae de iure communi, sive ordinario sive delegato, Regulares etiam afficiunt; quo vero ad interpretationem aliorum decretorum, etiam *in suspensivo* »².

299. Quoad dismembrationem paroeciae: « Si divisio fiat paroeciae veri nominis, sive antiquitus conditae, sive recentiore memoria iure constitutae, dubitandum

¹ Leo XIII. Const. *Romanos Pontifices*.

² Ibid.

non est, quin nefas sit Episcopo Canonum praescripta contemnere »; ideoque licere quidem Episcopis paroecias dividere, sed servata forma sancti Concilii Tridentini (cap. 4, sess. 21 *de ref.*). Quoad missiones vero, quae non sunt « verae propriaeque dictae paroeciae », servetur forma Synodi I Provincialis Westmonasteriensis¹.

300. Coemeteria et loca pia fidelium multitudini communia « iurisdictioni Ordinariorum subsunt indubitate, ac propterea optimo iure ab Episcopo visitantur ». Constat insuper Episcopos ius habere quoad omnia visitandi scholas pauperum in missionibus et paroeciis regularibus aequae ac in saecularibus. « Alia profecto causa est caeterarum scholarum et collegiorum, in quibus religiosi viri, secundum Ordinis sui praescripta, iuventuti catholicae instituendae operam dare solent; in hisce enim et ratio postulat, et Nos volumus, firma atque integra privilegia manere, quae illis ab Apostolica Sede collata sunt »².

301. Similiter tenendum est: « Sodalibus religiosi novae sibi sedes constituere, erigendo novas ecclesias, aperiendove coenobia, collegia, scholas, nisi obtenta prius expressa licentia Ordinarii loci et Sedis Apostolicae, non licere ». Denique quoad bona, Regularibus, *non quae regularibus*, sed intuitu Missionis (vel paroeciae) collata, standum est normis citatae Synodi Westmonasteriensis, prae oculis habitis praescriptionibus eiusdem Constitutionis, quae incipit: *Romanos Pontifices*³.

302. Sciant regulares, se non posse, absque Apostolicae Sedis dispensatione, novas paroecias suscipere: et quoad alias legitime susceptas, serventur canonicae

¹ Leo XIII. Const. *Romanos Pontifices*.

² Ibid.

³ Ibid.

praescriptiones, et praesertim Constitutiones Benedicti XIV *Firmandis* anni 1744¹, et Leonis XIII *Romanos Pontifices* anni 1881².

303. Quoad admissionem Regularium ad Ordines, eorumque expulsionem a proprio Instituto, accurate servantur Apostolica praescripta, praesertim decretum *Auctis admodum* S. C. Episcoporum et Regularium, diei 4 Novembris 1892³. Et monemus omnes Ordinarios, ut quoties aliquis Regularis ad eos accedat, intuitu saecularizationis obtinendae, illum gravibus animadversionibus a proposito detertere curent: scientes vix, aut ne vix quidem, legitimas adduci causas: ideoque nihil omnino faciant, quin antea prudenter exquisiverint respectivi Praelati regularis votum. Saecularizatos autem, nonnisi difficile et adhibitis opportunis cautelis, auditoque antiquo eorum moderatore, ad regimen animarum et ad confessiones audiendas admittant: et, quoties fieri poterit, eos in locis in quibus Ordo regularis, ex quo exierunt, domus non habet, collocare satagant, ne forte alicuius consodalis vocationem debilitent, vel fideliū admirationem excitent.

304. Praeter supra designatos casus, Regulares Episcopis subiiciuntur quoad alia plurima, ex quibus pro praxi speciatim aliqua adnotanda censuimus, quae idcirco in Appendicem referri mandamus⁴. Ea quidem intelligenda sunt de omnibus Regularibus generatim, et iuxta instructiones, declarationes et decreta Sanctae Sedis; salvis tamen specialibus privilegiis, si quae alicui Ordini, provinciae vel monasterio certo concessa fuerint,

¹ V. Appen. n. XIII.

² V. Appen. n. XLVI.

³ V. Appen. n. LXXXVI.

⁴ V. Appen. n. CXXX.

quoad unum vel plures ex casibus in dicta Appendice designatis; quod quidem haud praesumendum est, sed probandum ad normam iuris.

305. Denique, si non obstantibus synodalibus hisce dispositionibus et monitionibus, aliqua gravis difficultas inter Episcopum et Regulares suscitetur, vel Superiores locales graviter negligentes existant in regulari conversatione subditorum procuranda, res per ipsum Episcopum et respectivum Superiorem Provinciale vel Generalem prudenter et ad normam iuris componatur: quod si optatus finis haud obtineri possit, omissis omni strepitu, totum negotium definiendum deferatur ad Sanctam Sedem. Demum, utrumque Clerum, saecularem scilicet et regularem, eorumque Moderatores, hortamur his verbis Concilii Viennensis, quae in corpus Iuris Canonici (Clementin. lib. 5, tit. 6) relata sunt, quaeque fere ex integro leguntur in Epistola Encyclica Pii IX *Ubi primum*, 16 Iun. 1847: « Quia una est regularium et saecularium, praelatorum et subditorum, exemptorum et non exemptorum, universalis Ecclesia, extra quam nullus omnino salvatur, quorum omnium unus est Dominus, una fides et unum Baptisma, decet, ut omnes qui eiusdem sunt corporis, unius etiam sint voluntatis, et sicut fratres ad invicem vinculo caritatis sint adstricti. Decet igitur, et ut praelati et alii, tam exempti quam non exempti, suis iuribus sint contenti, et alter in alterius iniuriam non prosiliat seu iacturam ».

CAPUT XV.

De Monialibus seu Mulieribus Votorum solemnium.

306. Sacrae Virgines, quae ex doctrina S. Cypriani¹ veluti flores ecclesiastici germinis et illustrior portio

¹ Lib. de habit. virg. Cfr. Conc. Prov. Raven. an. 1855, p. 4. cap. 7

gregis Christi merito celebrantur, peculiarem Episcoporum sollicitudinem postulant.

307. Nemo, praeter Summum Pontificem, Regulis a Sancta Sede approbatis quidquam addendi, aut detrahendi, aut aliquam quacumque ex ratione variationem afferendi, potestatem habet. Igitur, haud tolerandum est, ut huiusmodi Regulae typis edantur vel referantur quomodolibet mutatae; sed prout iacent, de verbo ad verbum, absque vel minima variatione, referri et, secluso speciali privilegio apostolico, servari debent ¹.

308. Constitutiones, sive locales, sive regionales, sive generales, Monialium, sub Regula approbata, ut par est, viventium, quamvis solo iure consuetudinario seu dioecetano olim conditae fuerint, iuxta hodiernam Sanctae Sedis praxim, omnino subiiciuntur approbationi, correctioni et revisioni S. Congregationis Episcoporum et Regularium; ita ut, post revisionem, correctionem et approbationem, neque modificari neque variari possint, absque licentia eiusdem Sacrae Congregationis. A fortiori autem ad Sanctam Sedem recurrendum erit, si agatur de novis Constitutionibus edendis vel introducendis. Monemus igitur Ordinarios, ut, in re tanti momenti, nihil decernant inconsulta Sancta Sede, et nonnisi auditis omnibus Monialibus ².

309. Si Constitutionibus Monialium adnexum est « Directorium » sive « Manuale » seu Caeremoniale monasticum et extraliturpicum, ea a Sancta Sede minime probari solent, sed propriis Monialium Praelatis subiiciuntur, a quibus cavendum omnino est, ne quid contineant a decretis et mente Sanctae Sedis alienum, ne

¹ S. C. EE. et RR. pluries, praesertim in *Milevitana* 28 Martii 1851, ap. Lucidi, de Vis. SS. Lim. cap. 5. n. 6 seq.

² Cfr. Lucidi ibid.

insolita pietatis ac devotionis exercitia praescribant, et ne a spiritu proprii instituti declinent: ideoque, si necessarium fuerit, corrigantur, caute tamen ac prudenter, ne, sub specie zeli, inconstantiae ac pruritui novitatum indulgeatur ¹.

310. Quoad legem clausurae, serventur leges canonicae et praesertim gravissima haec praescriptio Concilii Tridentini, dicentis: « Bonifacii VIII Constitutionem, quae incipit *Periculoso*, renovans Sancta Synodus, universis Episcopis, sub obstestatione divini iudicii, et interminatione maledictionis aeternae, praecipit, ut in omnibus Monasteriis sibi subiectis, ordinaria, in aliis vero, Sedis Apostolicae auctoritate, clausuram sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter restitui, et ubi inviolata est, conservari maxime procurent; inobedientes atque contradictores, per censuras ecclesiasticas aliasque poenas, quacumque appellatione postposita, compescentes, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis » ². – Sub lege Clausurae comprehenduntur etiam Conversae et aliae, quocumque nomine nuncupentur, in eodem Monasterio degentes ³. – Excommunicationem Romano Pontifici reservatam incurrunt: violantes clausuram Monialium, cuiuscumque generis aut conditionis, sexus vel aetatis fuerint, in earum monasteria absque legitima licentia ingrediendo; pariterque eos introducentes vel admittentes; itemque Moniales ab illa exeuntes extra casus ac formam a S. Pio V in Constitutione *Decori* praescriptam ⁴.

¹ Cfr. cit. decr. S. C. EE. et RR. in *Milevitana* 28 Martii 1851, ap. Lucidi ibid. n. 17.

² Conc. Trid. sess. 25. cap. 5 de regul.

³ Const. *Circa Pastoralis* S. Pii V, 29 Maii 1566.

⁴ Pius IX. Const. *Apostolicae Sedis*.

311. Constitutio autem *Decoris*¹, quae plenum ubique vigorem habet, non obstante quacumque contraria consuetudine², vetat omnino Moniales, quavis occasione et praetextu, etiam infirmitatis, seu aliorum monasteriorum, etiam eis subiectionum, aut domorum, parentum, aliorumve consanguineorum visitandorum, e proprio monasterio egredi. Excipitur casus magni incendii vel infirmitatis leprae aut epidemiae, quae tamen infirmitas ab Ordinario loci, siquidem monasterium sit ipsius iurisdictioni subiectum, ab Ordinario vero simul et a Praelato Regulari, cui monasterii cura incumbit, si sit exemptum, antea cognoscenda est, atque exeundi licentia in scriptis concedenda. Sed nec in praedictis casibus, extra claustra, nisi ad necessarium tempus, eis manere licet.

312. Fundatores monasteriorum monialium non possunt eorumdem clausuram ingredi, nec a monialibus recipi, nisi in Litteris Apostolicis erectionis id expresse caveatur³, vel nisi obtinuerint speciale indultum Sanctae Sedis.

313. Non possunt Moniales quacumque occasione transferri de monasterio in monasterium, sine speciali licentia Sedis Apostolicae, toties quoties obtinenda, neque ratione prioratus vel alterius officii, nisi aliter in Constitutionibus a Sancta Sede approbatis cautum fuerit, neque ex causa seditionis, incorrigibilitatis, seu criminis perpetrati; neque Episcopus potest auctoritate propria permittere, ut recipi possint, in monasteriis clausurae subiectis, mulieres, quae ingredi cupiunt veluti pensionariae⁴. Confessario sacramenta infirmis mini-

¹ Edita 1x Kal. Febr. 1570.

² S. Offic. 22 Dec. 1880 (Coll. P. F. n. 438).

³ S. C. EE. et RR. 17 Augusti 1629, ap. Lucidi, de Vis. SS. Lim. cap. 5. n. 89.

⁴ S. C. EE. et RR. 16 Iulii 1884 (Coll. P. F. n. 440).

straturo, clausuram ingredienti, si sit saecularis, binae Moniales comites ire debent, et dum audit Monialis infirmae confessionem, cellae ianuam remanere debet aperta, et ambae comitatrices ad eandem cellae ianuam, ita ut, ibi manentes, confessarium et infirmam commode cernere possint, audire tamen non possint¹: si vero regularis sit, nunquam ingrediatur nisi cum socio, qui sit probatae vitae et maturae aetatis, semperque maneat in ea parte monasterii, qua confessorem videre, et ab ipso videri semper possit².

314. Loca in quibus excipi solent confessiones Monialium claustralium, habenda sunt ut loca destinata ad audiendas confessiones, seu ut vera confessionalia. Idem dicendum est de locis, ad eorumdem formam constructis, in quibus excipiuntur confessiones mulierum degentium in domibus, quae vulgo dicuntur *Conseruatorios*, *Retiros*. Et talia censenda sunt non solum quoad Moniales et alias degentes in praedictis domibus, sed etiam quoad mulieres extraneas³. Insuper confessionalia Monialium non possunt esse in Sacristiis, neque in aliis locis occultis, neque in domibus quas inhabitant confessarii; sed extare debent in exterioribus ecclesiis monasteriorum⁴.

315. Haud tolerandum est quod Moniales utantur confessionario vel fenestella communionis vel cratibus, in ecclesia existentibus, pro locutorio⁵.

316. Mandatum Sanctae Sedis de immutandis quo-

¹ S. C. EE. et RR. 13 Sept. 1583, ap. Lucidi, de Vis. SS. Lim. cap. 5. n. 79.

² Alexander VII. Const. *Felici*, 20 Oct. 1664.

³ S. Offic. 23 Nov. 1874 (Coll. P. F. n. 435).

⁴ S. C. C. 29 Nov. 1605; 7 Martii 1617; 20 Sept. 1642, ap. Ferraris, v. *Confessarius* art. 4. n. 69.

⁵ S. C. EE. et RR. 30 Oct. 1706; 22 Sept. 1651, ap. Lucidi, de Vis. SS. Lim. cap. 5. n. 138.

libet triennio Sanctimonialium Confessariis, pluries ab ipsa Sancta Sede innovatum, quamvis non importet invaliditatem confessionum, sedulo tamen diligenterque servandum est: ideoque confessarii Monialium, absque eiusdem Sanctae Sedis speciali indulto, non possunt in officio ultra triennium perdurare. Regulares, seclusa apostolica dispensatione, eligi non possunt uti ordinarii Monialium Episcopis immediate subiectarum confessarii; secus uti extraordinarii. Ut autem, in re tanti momenti, ad normam iuris procedatur, Ordinarii prae oculis habeant Constitutionem *Pastoralis curae* Benedicti XIV, 5 Aug. 1748, nec non Decretum *Quemadmodum* S. Congregationis Episcoporum et Regularium, editum die 17 Dec. 1890, circa manifestationem conscientiae, confessiones et communiones Monialium et Sororum, cum recentioribus eiusdem decreti declarationibus: quod quidem decretum in publica earum mensa statuto tempore legendum est¹. Ad vitandam autem omnem indiscretam agendi rationem circa designationem confessoriorum Monialium et Sororum, Ordinariorum erit ad novum examen revocare confessarios earumdem Monialium seu Sororum, quoties in Domino expedire iudicaverint.

317. Sponsae Agni immaculati, qui pascitur inter lilia, virginittatis florem omni custodia servent, cavendo diligentissime ab omni sive interno sive externo tam pretiosi thesauri insidiatore. Praefectis et praesidibus suis, quam sponponderunt obedientiam, ne retenta quidem voluntatis libertate, prompto hilarique animo constanter praesent. Religiosam vero paupertatem ita studiosè sectentur, ut vere Dominum sibi in partem haereditatque elegisse demonstrent. Haec et si quae alia sunt

¹ V. Appen. n. LXIX. Cfr. Mach, Tes. del Sac. n. 650, et Coll. P. F. n. 2156, 2157.

suae Regulae et Ordinis vota et praecepta, ad eorum respective essentiam pertinentia, exacte et fideliter virgines Deo dicatae exequantur¹.

318. In administratione bonorum temporalium Monasteriorum, exacte observandum erit id, quod est in propriis Constitutionibus a Sancta Sede approbatis praefinitum, tum circa Officiales eidem administrationi deputatas et earum dependentiam a respectivis Superiorissis, tum circa redditionem rationum proprio Ordinario, statutis temporibus et forma faciendam, iuxta Constitutiones et Decreta Apostolica².

319. Numerus Monialium in unoquoque monasterio debet esse saltem duodecim. Nec numerus Monialium debet esse maior numero cellarum. In praefixione autem numeri, distingui debent separatim, quot debeant esse moniales velatae, quot conversae, et quot aliae personae externae monasterii redditibus sustentandae. Et numerus conversarum ita computatur, ut una pro tribus quibuslibet monialibus praefiniatur³.

320. Communis vitae rationem, tamquam regularis disciplinae fontem omniumque virtutum praesidium, amplectantur⁴. Quare Episcopi prae oculis habeant decretum S. C. Concilii in « Vallisoletana » anni 1601, in quo dicitur: « Regularibus, sive viris sive mulieribus, non licere quidpiam proprium possidere, sed quidquid acquisiverint, et ex donatione vel elemosyna a parentibus vel aliunde obtinuerint, recta ad manus Superioris esse deferendum, qui prius prospicere debet necessitatibus illius, cuius opera vel contemplatione partum fuerit, et reliquum

¹ Conc. Prov. Ravennat. an. 1855, p. 4. cap. 7.

² Const. Greg. XV *Inscrutabili*, 5 Febr. 1622.

³ S. C. EE. et RR. 18 Dec. 1600; 22 Jul. 1601; 21 Febr. 1620; 30 Jul. 1627; 6 Nov. 1695, ap. Lucidi, de Vis. SS. Lim. cap. 5. n. 175.

⁴ Cfr. Conc. Ravennat. an. 1855, p. 4. cap. 7.

in totius monasterii usum convertere »¹: quoad vero modum instaurandae vitae communis, attendant ad normas, quas tradit Benedictus XIV *de Syn. libro 13. c. 12.*

321. Nulla puella sive ad habitum sive ad votorum emissionem assumatur, nisi antea Episcopus per se, vel per Vicarium suum generalem, vel per alium ab eo deputatum, illius voluntatem diligenter exploraverit².

CAPUT XVI.

De Institutis Votorum simplicium.

322. Ne in Ecclesia Dei, sub specie maioris boni vel praesentis necessitatis, aliquid periculi vel incommodi suboriat, iuxta mentem Concilii Tridentini, nulla nova religiosa Congregatio, sive virorum sive mulierum, in nostris Provinciis, absque Ordinarii licentia et expresso consensu, ac nisi omnibus mature perpensis, propter evidentem animarum utilitatem, instituatur. Quo in casu Ordinarius curet totis viribus, ut nova Congregatio nihil in suis legibus admittat, nihilque ad praxim deducat, quod a legibus, monitis ac mente Sanctae Sedis quomodolibet declinet. Quare prae oculis habeantur Constitutiones a Sancta Sede probatae et decreta ac animadversiones S. C. Episcoporum et Regularium, quae habentur in « Collectanea » eiusdem S. Congregationis, Meminerint tandem Ordinarii, postquam sua in Dioecesi Institutum aliquod approbaverint, illud nunquam, sive a se sive ab alio, ordinaria auctoritate posse supprimi, quatenus scilicet id speciem aliquam alienationis praeserferat, et ideo Apostolicum beneplacitum requirat³.

¹ Lucidi, *ibid.* n. 125.

² Conc. Trident. sess. 25, cap. 17 de regular.

³ S. C. EE. et RR. in Montis-Pessulan. Missionarior. etc.

323. Prohibemus igitur vota quae, inscio aut non approbante Episcopo, edantur a quibuscumque fidelibus, tamquam membris alicuius Congregationis votorum simplicium¹; salvis tamen privilegiis a Sancta Sede alicui Instituto concessis. Scitum vero sit, vota « simplicia », quae in Institutis huius generis, etiam ab Apostolica Sede approbatis, sive « ad tempus » sive « in perpetuum » nuncupantur, semper fore et manere « simplicia » ac nunquam solemnia esse evasura. Attamen, cum haec vota non sint private simplicia, dispensari nequeunt ab illis, qui generalem licentiam obtinuerunt dispensandi a votis reservatis.

324. Cum in Congregationibus, in pluribus dioecibus propagatis, quarum Constitutiones nondum subiectae fuerunt examini, correctioni et approbationi Sanctae Sedis, passim nonnulla bona fide peragantur, quae a legibus et mente ipsius Sanctae Sedis aliena existunt, volumus ut, servatis de iure servandis, Congregationes huiusmodi, quae iudicio Episcoporum in bonam spem Ecclesiae crescunt, statuta sua Sedis Apostolicae iudicio subiciant et approbationem implorent². Immutatio Constitutionum, semel approbatarum a Sancta Sede, fieri nequit, etiam quoad minimam variationem, absque licentia S. Congregationis³. Circa vero Instituta illa, quae dioecesis fines, in qua primitus fundata sunt, non excedunt, immutatio Constitutionum ad Ordinarium loci illius pleno iure pertinet; quatenus autem in alias etiam Dioeceses diffusa reperiantur, tunc immutationes, vel minimae, Constitutionum, Apostolicae Sedi erunt reser-

¹ Cfr. Conc. Prov. Burdigal. an. 1850, tit. 6. cap. 6.

² Cfr. Conc. Prov. Avenion. an. 1849, tit. 7. cap. 2.

³ Cfr. Bizzarri « Method. » (in Collectan.) § XVII, 19, et « Noviss. Animadv. » pro Institutis Votorum simpl.